

השר להגנת הסביבה

ט"ו טבת תשע"ב
10 ינואר 2012

לכבוד
מר בנימין נתניה
ראש הממשלה

באמצעות פקס: 02-5664838

שלום רב מכובדי,

הנדון: בקשה להקמת ועדה ציבורית לבחינת השימוש והניצול של משאבי טבע בישראל

אני פונה אליך בבקשה שתורה על הקמת ועדה ציבורית שתבחן את כל נושא הניצול והשימוש של משאבי הטבע בישראל והתשלומים שהמדינה והציבור מקבלים מהשימוש במשאבים, תוך איסוף מידע על עתודות משאבי הטבע בישראל, מתן המלצה למדיניות בהכשרת מכרות חדשים, כולל הסתכלות על תזרים החומרים במשק (למשל לבחון איפה שניתן את השימוש בחומרים ממוחזרים במקום לעשות שימוש במשאבי טבע בתוליים). הועדה תתייחס לצרכי המשק **לטווח הרחוק** ולנוזקים הסביבתיים הנובעים מפעילות זו. הצעתי היא שהועדה ציבורית תגיש את המלצותיה בנושא לממשלה, תוך ראייה שיש לשקף את הצורך להעניק תשואה סבירה למפיק המשאב אך כך שמירב ההכנסות מניצול משאבי הטבע, יחזרו לציבור הרחב שהוא בעליהם האמיתי!

בישיבת הממשלה שהתקיימה ביום ראשון, ה-1 בינואר 2012, הממשלה אישרה החלטה שנוגעת לביצוע פרויקט הגנות הקבע בים המלח ומימונו, והגדלת התמלוגים המשולמים למדינה. במהלך ישיבת הממשלה התקיים דיון לעניין התמלוגים שמשלמת מחברת כימיקלים לישראל בע"מ (להלן - "כיל") בגין כריית אשלג בים המלח ועלתה השאלה של גובה התמלוגים שעל המדינה לדרוש בגין כרייה של אשלג.

כפי שאמרתי בישיבת הממשלה, שאלה זו רלוונטית לא רק לכרייה של אשלג ע"י חברת כיל ולא רק לגז הטבעי, אלא **לכל משאבי הטבע בישראל** וניצולם ע"י גופים פרטיים שפועלים להשגת רווח עסקי. משאבי הטבע במדינת ישראל שייכים לציבור הרחב. על פי עקרון הנאמנות הציבורית (Public Trust Doctrine) המדינה, מחזיקה במשאבי הטבע בנאמנות, ותפקידה הוא לממש את זכויותיו של הציבור על המשאבים. מדינת ישראל מנפיקה זיכיונות לשימוש במשאבי הטבע השונים - שאיבת מים, חציבה וכרייה, הקצאת קרקעות וכדומה, זיכיונות המאפשרים את גישתו של גוף פרטי למשאבי הציבור. על פי עיקרון הצדק החלוקתי, הזכיין העושה שימוש במשאב טבע חב את שוויו לציבור הרחב, ותפקידה של המדינה הוא להבטיח את **החלוקה הנכונה** של התועלות המופקות מאותו המשאב בין היזם לבין הציבור הרחב.

במהלך ישיבת הממשלה העליתי את בקשתי כי תוקם ועדת ציבורית לבחינת מחודשת של מדיניות הממשלה בכל הנוגע לשימוש וניצול משאבי הטבע של מדינת ישראל. אני סבור כי על הממשלה לקבוע מדיניות ארוכת טווח בכל הנוגע לשימוש

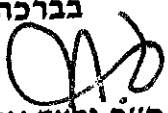
השר להגנת הסביבה

והניצול של כלל משאבי הטבע כך שישקפו נכונה את חלקו של הציבור מהרווחים ובכלל זה, כריית חומרי גלם ביבשה בכלל, מים מינרלים, כריית חול בים, פוספטים, מלח המופק מים סוף ועוד.

בעולם כלכלי וסביבתי, בו הביקושים העולמיים לחומרי גלם המבוססים על משאבי טבע מתכלים הולך וגובר, חובתנו לבדוק לטווח הארוך שאנו מנצלים באופן מושכל, יעיל וחסכוני את משאבי הטבע המצומצמים של מדינת ישראל ושאו מתמחרים נכון, מבחינת אינטרס הציבור, הכלכלה והסביבה, את המחיר אותו גובה הממשלה כנאמנת הציבור, בגין השימוש במשאבים אלה.

אין הצדקה שנושא רוחבי כזה, בעל השלכות על מגוון תחומים, ייבדק וינוהל על ידי משרד ממשלתי כזה או אחר, אשר אין בו ראייה והבנה של כלל האינטרסים הנפגעים מניצול משאבי הטבע, ולפיכך אני מבקש כי ועדה ציבורית כזו, ככל שתקום, תכלול נציגים של כל משרדי הממשלה הרלבנטיים לנושא ובתוכם כמובן המשרד להגנת הסביבה.

אודה להחלטתך בנושא חשוב זה.

בברכה,

ח"כ גלעד ארדן
השר להגנת הסביבה